

Finnairin lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi tartuntatautilain ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Finnair kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä tartuntatautilain ja liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta.

Finnair pitää tärkeänä sitä, että liikennettä ja matkustamista koskevien rajoitusten osalta siirrytään riskiperusteiseen koronaviruksen torjuntaan, missä testauksen laajempi hyödyntäminen on keskeinen työkalu. Konkreettiset terveysturvallisuustoimenpiteet ja matkustusrajoitukset tulee nähdä liikkumisen ja talouden mahdollistajina, ei tyrehtyttäjinä.

Finnair lausuu ehdotuksesta seuraavaa:

Laki tartuntatautilain väliaikaisesta muuttamisesta

Ehdotuksen 16 a §:n 2 momentin mukaan Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen päätöksestä on käytävä ilmi maat tai muut alueet, joilta saapuvilla on oltava mukanaan negatiivinen testitodistus. Finnair pitää tärkeänä, että Suomi ottaa tarvittaessa käyttöön muiden EU-maiden tavoin alueelliset rajoitukset oikeasuhtaisten ja riskiperusteisten toimien mahdollistamiseksi. Lähestymistapa on linjassa Euroopan komission 4.9.2020 antaman koordinoitua lähestymistapaa vapaan liikkumisen rajoittamiseen koskevan ehdotuksen kanssa.

Pykälän 3 momentin mukaan henkilö voidaan määrätä karanteeniin 60 §:n nojalla. Pykälän mukaan henkilön voi määrätä karanteeniin enintään yhden kuukauden ajaksi ainoastaan tartuntataudeista vastaava lääkäri. Finnair kiinnittää huomiota siihen, että momentin toisen lauseen mukaan Terveysten ja hyvinvoinnin laitos määrittelee päätöksessään karanteenin keston sekä ehdot keston lyhentämiseksi. Ehdotuksen perusteluista ei selviä, onko laitoksen päätöksessä kyse omaehtoisesta karanteenista.

Finnair pitää tärkeänä, että pykälän 3 ja 4 momentissa määritellyt toimet (karanteeni ja toinen testi) mahdollistavan lainsäädännön rinnalle hallitus ottaa käyttöön edellä mainitun komission ehdotuksen mukaisen kolmiportaisen (vihreä/keltainen/punainen) riskimaamallin nykyisen kaksiporaisen mallin (vihreä/punainen) sijaan. Nyt käytössä olevat matkustusrajoitukset eivät Finnairin mukaan ole suhteellisuusperiaatteen mukaisia. Kahden kategorian malli liioittelee pienemmän ilmaantuvuusluvun maiden riskiä, mutta samalla ei reagoi riittävästi matkustamiseen korkean riski maista. Keltaisen ja punaisen kategorian käyttöönotolla on mahdollista kohdentaa tiukemmat rajoitukset korkeamman riskin alueille ja samalla mahdollistaa matkustusta paremman tautitilanteen maihin/maista.

Eurooppalaisittain poikkeuksellinen kahden kategorian malli asettaa myös suomalaisen lentoliikenteen tarjoajan hyvin epäedulliseen asemaan muihin eurooppalaisiin palveluntarjoajiin verrattuna. Jotta yhteiskunnalle ei aiheuteta suhteetonta haittaa, Suomen tulee pystyä paremmin ja tehokkaammin toimimaan korkean riskin maiden/alueiden suhteen. Keltaisen kategorian

maista/alueilta tulisi olla mahdollisuus saapua Suomeen negatiivisella testitodistuksella ilman karanteenivaatimusta ja uutta negatiivista testitulosta. Punaisen riskin maista tuleviin voitaisiin sen sijaan ulottaa toista testausta koskevat vaatimukset ja harkinnan mukaan myös karanteenivaatimus.

Ehdotuksen 16 b §:n osalta Finnair pitää tärkeinä ehdotettuja 3 ja 5 kohtaa, joiden mukaan ilma-alusten miehistöltä, vaihtomiehistöltä ja vaihtomatkustajilta ei vaadita todistusta. Sujuvien vaihtoyhteyksien varmistaminen on välttämätöntä kilpailutilanteen ja Suomen saavutettavuuden turvaavan Finnairin Aasia-strategian toteuttamiseksi.

Laki liikenteen palveluista annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta

Ehdotetun 153 a §:n 1 momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa liikennepalvelun tarjoajan "avustamaan päätöksessä" ja tietojen välittämisessä matkustajille. Ehdotuksen perustelut eivät anna lisäselvyyttä siitä, voiko avustaminen tarkoittaa muuta kuin tietojen välittämistä. Mikäli kyse on pelkästään välittämistä koskevasta avustamisesta, Finnair esittää 1 momenttia selkeytettäväksi seuraavasti:

Kun Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on tehnyt tartuntatautilain (1227/2016) 16 a §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen henkilön velvollisuudesta pitää rajat ylittävissä liikenteessä mainituissa pykälässä tarkoitettu todistus mukanaan maahan saapuessaan, Liikenne- ja viestintävirasto voi velvoittaa sellaisen rajat ylittävää liikennöintiä harjoittavan kuljetuspalvelun tarjoajan, joka liikennöi Suomeen Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen päätöksessä yksilöidystä maasta tai alueelta, avustamaan **päätöksessä ja** mainitun lain 16 a ja 16 b §:ssä tarkoitettujen tietojen välittämisessä matkustajille. Kuljetuspalvelun tarjoajan velvollisuutena on tällöin kohtuudella huolehtia siitä, että kyseiset tiedot annetaan matkustajille ennen Suomen rajan ylittävän matkan alkamista.

Pykälän 1 momentin mukaan kuljetuspalvelun tarjoajan tulee avustaa tartuntatautilain 16 a ja 16 b §:ssä tarkoitettujen tietojen välittämisessä matkustajille. Kyseiset lainkohdat ovat verrattain informatiivisia. Finnairin näkemyksen mukaan kuljetuspalvelun tarjoajan harkintaan ei tule jättää harkintaa välitettävän tiedon määrän ja sisällön suhteen. Jotta viesti matkustajille on yhdenmukainen liikennemuodosta ja palveluntarjoajasta riippumatta, Finnair pitää tärkeänä, että Liikenne- ja viestintävirasto laatii selkeän ohjeistuksen, myös englannin kielellä, jonka palveluntarjoaja voi sellaisenaan välittää matkustajille esim. luomalla linkin Liikenne- ja viestintäviraston nettisivuille omilta nettisivuiltaan.

Finnair kerää hyvin rajoitetusti henkilötietoja asiakkailtaan. Finnair pitääkin tärkeänä, että se pystyy jatkossakin hyödyntämään nykyisiä käytäntöjään matkustajien informoimiseksi. Hyvän asiakaspalvelun nimissä ja lennolle epäamistilanteiden välttämiseksi Finnair ohjeistaa matkustajiaan nettisivuillaan ottamaan selvää mm. kohde-, tai transitomaan asiakirjavaatimuksista. Tämä koskee myös COVID-19-rajoituksia. Finnairilla ei ole mahdollisuuksia kommunikoida alati muuttuvista viranomaisien

vaatimuksista ja rajoituksista asiakkailleen yksilöllisesti. Menetelmien ja järjestelmien muuttaminen väliaikaiseksi tarkoitetun sääntelyn takia ei myöskään ole tarkoituksenmukaista eikä mahdollista.

Finnair pitää lisäksi tärkeänä, että päätöksen ja sen voimaantulon välillä on riittävästi aikaa, jotta henkilö kykenee hankkimaan vaadittavan negatiivisen testitodistuksen. Finnair toivookin, että Suomessa voitaisiin siirtyä nykyisestä mallista (torstaina ilmoitettavat päätökset tulevat voimaan seuraavana maanantaina) maanantaista maanantaihin -malliin, joka tarjoaisi matkustajalle kohtuullisen mahdollisuuden sopeutua uusiin määräyksiin.

Lisätietoja: Anna Sotaniemi, senior manager, yhteiskuntasuhteet,
anna.sotaniemi@finnair.com, 040-6610903